# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0511U000316

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 27-04-2011

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**

## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Рогожин Олексій Георгійович
2. Rogozhin Oleksiy Georgievich

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор наук

**Аспірантура/Докторантура:** ні

**Шифр наукової спеціальності:** 08.00.07

**Назва наукової спеціальності:** Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика

**Галузь / галузі знань:** Не застосовується

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 18-04-2011

**Спеціальність за освітою:** 8.04010402

**Місце роботи здобувача:** Науково-дослідний економічний інститут

**Код за ЄДРПОУ:** 02736403

**Місцезнаходження:** 01103, м.Київ-103, бульвар Дружби народів, 28

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство економіки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## III. Відомості про організацію, де відбувся захист

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 26.247.01

**Повне найменування юридичної особи:** Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи

**Код за ЄДРПОУ:** 26297291

**Місцезнаходження:** Бульвар Т. Шевченка, 60, м. Київ, Київська обл., 01032, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Національна академія наук України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

**Повне найменування юридичної особи:** Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи

**Код за ЄДРПОУ:** 26297291

**Місцезнаходження:** бульв. Т. Шевченка, 60

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Національна академія наук України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## V. Відомості про дисертацію

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 06.77.05

**Тема дисертації:**

1. Формування демографічної ситуації в селах України: механізм, регіональний аналіз і прогноз

2. Demographic situation forming in rural areas of Ukraine: mechanism, regional analysis and forecast

**Реферат/анотація:**

1. Об'єкт дослідження - сільське населення України, демографічні процеси і соціально-економічні фактори його відтворення. Мета дисертаційної роботи полягає у: визначенні структурних особливостей територіально розподіленого механізму формування демографічної ситуації в сільській місцевості України; створенні теоретичної моделі цього механізму як основи методичного інструментарію довгострокового прогнозування процесів відтворення сільського населення з урахуванням його регіональних відмінностей; прогнозуванні на цій основі демографічних показників. Методологічну основу дослідження становить загальнонауковий підхід системного аналізу і моделювання. Дослідження здійснено в рамках концепції демопроцесу. Демографічна еволюція українського села розглянута в термінах концепції демографічного переходу. Для дослідження функціональних особливостей механізму відтворення сільського населення України використані методи структурного аналізу. Для дослідження територіальної структури цього

механізму застосовано методи регіонального аналізу на основі синтезу процедур факторного аналізу з процедурами автоматизованої класифікації. Математичне моделювання механізму відтворення сільського населення України здійснено на основі синтезу підходів імітаційного і стохастичного моделювання. Найсуттєвіші наукові результати дослідження полягають у тому, що в дисертації вперше: на основі кейнсіанської функції споживання розроблена концепція "демоекономічної ніші" (демографічної ємності економіки на відміну від демографічної ємності середовища або території); встановлена закономірність стабільності основних регіональних відмінностей демографічної ситуації та незмінність "ядер" районів, на які з середини 1970-х рр. поділяється сільська місцевість України; ідентифіковані функціональна та територіальна структури теоретичної моделі механізму відтворення сільського населення; параметризована регіонально-розподілена імітаційна модель механізму відтворення сільського населення, відлагоджена під задачу оцінки прогнозних тенденцій. Практичне значення одержаних результатів пролягає в тому, що в процесі відлагодження імітаційної моделі на масиві реальної статистичної інформації знайдено вирішення прикладного завдання довгострокового прогнозування деяких показників режиму природного відтворення та міграції сільського населення, необхідних як вхідна інформація для демографічного прогнозування традиційними методами. Результати дисертаційної роботи використано в практичній роботі: Інституту соціології НАН України; Центру соціальних експертиз і прогнозів; Інституту проблем національної безпеки РНБО України; Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України; Інституту телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України. Результати дослідження можуть бути використані у практичній діяльності Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства аграрної політики України, Міністерства соціальної політики України, місцевих і регіональних органів виконавчої влади при формуванні стратегії створення економічних передумов для забезпечення відтворення сільського населення України, політики соціально-економічного розвитку сільських районів, розвитку соціальної сфери села, у розробці механізмів регулювання його соціально-демографічного розвитку.

2. A research object is the rural population of Ukraine, demographic processes and socio-economic factors of its reproduction. The purpose of dissertation work consists in: determination of structural features of the territorial up-diffused mechanism of demographic situation forming in rural areas of Ukraine; creation of theoretical model of this mechanism as the bases of methodical tool of long-term forecasting of reproduction processes of rural population; forecasting of demographic indicators. Methodological basis of research is made by system analysis scientific approach. Research is carried out within the framework of demoprocess conception. The demographic evolution of Ukrainian village is considered in terms of demographic transition conception. For research of functional features of rural population reproduction mechanism the methods of structural analysis are utillized. For research of territorial structure of this mechanism the methods of regional analysis are applied on the basis of factor analysis procedures and procedures of the automated classification. The mathematical design of rural population reproduction mechanism is carried out on the basis of imitation modeling and stochastic modeling approaches. The most substantial scientific results of research consist in: the conception of "demoeconomic niche" is developed on the basis of J.M.Keynes's consumption function (the demographic capacity of economy unlike the demographic capacity of environment or territory); the rule of stability of basic regional differences of rural demographic situation and invariability of "kernels" of rural demographic zones from middle of 1970th is set; the functional and territorial structures of theoretical model of rural population reproduction mechanism are identified; the imitation model of rural population reproduction mechanism is parametrized for the task of future tendencies estimation. The practical value of dissertation results is that the applied task of long-term forecasting of some indicators of rural population natural reproduction and migration is solved. Dissertation results can be drawn in practical activity of Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine, Ministry of Agrarian Policy of Ukraine, Ministry of Social Policy of Ukraine, local and regional government at forming the strategy of economic pre-conditions creation for rural population reproduction and the policy of socio-economic development of rural districts.

### Державний реєстраційний номер ДіР:

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Стешенко Валентина Сергіївна
2. Steshenko Valentina Sergiivna

**Кваліфікація:** д.е.н., 08.00.07

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Прокопа Ігор Васильович
2. Прокопа Ігор Васильович

**Кваліфікація:** д.е.н., 08.07.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Романюк Михайло Дмитрович

2. Романюк Михайло Дмитрович

**Кваліфікація:** д.е.н., 08.00.07

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Якуба Катерина Іллівна

2. Якуба Катерина Іллівна

**Кваліфікація:** д.е.н., 08.00.07

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Рецензенти**

## VIII. Заключні відомості

| | |
|---|---|
| **Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради** | Лібанова Елла Марленівна |
| **Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні** | Лібанова Елла Марленівна |
| **Відповідальний за підготовку облікових документів** | |
| **Реєстратор** | |
| **Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності** | Юрченко Т.А. |